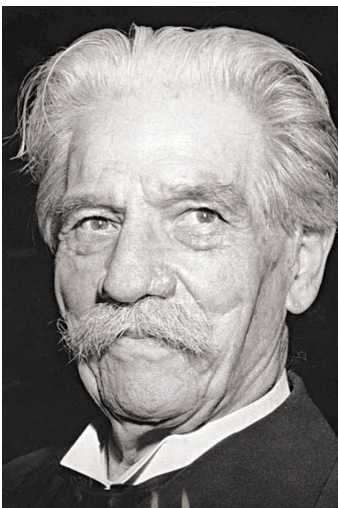

ความนำ

เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่ผ่านมา ผู้เขียนได้รับมอบหมายจากศาสตราจารย์ นายแพทย์ ดร.ศุภสิทธิ์ พรรณารุโณทัย คณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ให้เป็นผู้แทนเข้าร่วมประชุมวิชาการนานาชาติเนื่องในวาระครบ ๑๐๐ ปี ของการก่อตั้งโรงพยาบาลอัลเบิร์ต ชไวท์เซอร์ ซึ่งตั้งอยู่ ณ เมืองลอมบาราเน่ (Lambaréné) ประเทศสาธารณรัฐกาบอง^๑ ซึ่งโรงพยาบาลแห่งนี้ตั้งขึ้นเพื่อเป็นเกียรติแก่ นายแพทย์อัลเบิร์ต ชไวท์เซอร์ ชาวเยอรมัน-ฝรั่งเศส ผู้ก่อตั้งโรงพยาบาลเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๖^๒ และผู้ได้รับรางวัลโนเบล สาขาสันติภาพ ค.ศ. ๑๙๕๒^๓ การประชุมวิชาการนานาชาติในครั้งนี้ ได้จัดขึ้นจากการสนับสนุนของ ฯพณฯ อาลี บองโก ออนติмба (Ali Bongo Ondimba) ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐกาบอง ณ กรุงลิเบรอวิลล์ (Libreville) เมืองหลวงของประเทศกาบอง ในวันที่ ๖ - ๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖^๔

ผู้เขียนได้เล่าประวัติและผลงานของนายแพทย์อัลเบิร์ต ชไวท์เซอร์ รวมถึงประวัติการก่อตั้งและข้อมูลการให้บริการของโรงพยาบาลในปัจจุบัน ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประเทศกาบอง และรายงานการเข้าร่วมประชุมวิชาการนานาชาติดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อเป็นการให้เกียรติ และรำลึกถึงปูชนียบุคคลทางการแพทย์ และสาธารณสุข อันเป็นการค้นคว้าข้อมูลและเรียบเรียงบทความนี้ เป็นตัวอย่างหนึ่งของการศึกษาในสหวิทยาการสาขามนุษยศาสตร์การแพทย์ เพื่อประยุกต์ในการเรียนการสอนแพทยศาสตร์ในโอกาสต่อไป^๕

ชีวประวัติ นายแพทย์อัลเบิร์ต ชไวท์เซอร์ (Dr. Albert Schweitzer)^{๑ - ๔, ๖ - ๑๑}

รูปที่ ๑ นายแพทย์อัลเบิร์ต ชไวท์เซอร์ (ปี ค.ศ. ๑๘๗๕ - ๑๙๖๕)^๖

รูปที่ ๒ นายแพทย์อัลเบิร์ต ชไวท์เซอร์ และภรรยา ที่โรงพยาบาล ณ เมืองลอมบาราเน่ ประเทศสาธารณรัฐกาบอง^{๑๑}

นายแพทย์อัลเบิร์ต ชไวท์เซอร์ เกิดเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ค.ศ. ๑๘๗๕ (ตรงกับรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕) ที่เมือง Kayserberg ประเทศเยอรมนี (ปัจจุบันอยู่ในแคว้นอัลซาส (Alsace) ประเทศฝรั่งเศส) เป็นบุตรคนที่ ๒ ในครอบครัวของบาทหลวง Ludwig Theophile Schweitzer และ Adele Schillinger ผู้เป็นบิดาและมารดา เมื่อท่านอายุได้ ๗ เดือน ครอบครัวชไวท์เซอร์ได้ย้ายมาอยู่ที่เมือง Günsbach ประเทศเยอรมนี (ปัจจุบันอยู่ในประเทศฝรั่งเศส ห่างจาก Kayserberg ทางทิศใต้ประมาณ ๑๑ กิโลเมตร) นายแพทย์ชไวท์เซอร์เติบโตในครอบครัวที่ผูกพันกับคริสตจักรอย่างลึกซึ้ง ได้มีโอกาสเรียนเปียโนและเล่นออร์แกนในโบสถ์ตั้งแต่วัยเด็ก ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๘๙๓ ได้เข้าศึกษาวิชาเทววิทยาและปรัชญาที่มหาวิทยาลัยสตราสบูร์ก (Universität Straßburg) (ปัจจุบันคือ มหาวิทยาลัย แห่งแคว้นอัลซาส ประเทศฝรั่งเศส) และศึกษาอย่างต่อเนื่องใน ๒ สาขาวิชานี้ จนได้รับปริญญาเอกทั้ง ๒ สาขาใน ๗ ปีต่อมา ในขณะเดียวกัน ท่านได้เรียนรู้และเข้าถึงทางด้านดนตรีอย่างลึกซึ้ง โดยเฉพาะผลงานประพันธ์ของคีตกวีและนักออร์แกนคลาสสิกชาวเยอรมัน Johann Sebastian Bach (ปี ค.ศ. ๑๖๘๕ - ๑๗๕๐) จนสามารถเข้าใจ อธิบายความหมาย และถ่ายทอดผลงานดังกล่าวได้อย่างละเอียดลึกซึ้ง เป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลายในทวีปยุโรป เมื่อสำเร็จการศึกษา ท่านได้ปฏิบัติงานในฐานะบาทหลวงสอนศาสนาคริสต์ในโบสถ์ Nikolaikirche in Straßburg (Saint-Nicolas Church in Strasbourg) และเป็นอาจารย์วิชาเทววิทยาและปรัชญาใน มหาวิทยาลัยสตราสบูร์กด้วย

ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๘๐๔ เมื่ออายุ ๒๕ ปี เขาได้ทราบข่าวจากบทความของคณะมิชชันนารีแห่งกรุงปารีส (Société des missions évangéliques de Paris /The Paris Evangelical Missionary Society) ที่ต้องการแพทย์ไปปฏิบัติงานในอาณานิคมของประเทศฝรั่งเศสในทวีปแอฟริกา ประกอบกับความคิดและความตั้งใจของเขาตั้งแต่วัยเด็ก ที่ต้องการเสียดสละความสุขของตนเองในการได้ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ที่มีความทุกข์ จึงตัดสินใจไปสมัครเข้าร่วมปฏิบัติงานดังกล่าว แต่เนื่องด้วยท่านยังไม่ได้เป็นแพทย์ในขณะนั้น จึงไม่ได้รับให้เข้าร่วมคณะมิชชันนารีดังกล่าว ด้วยความมุ่งมั่น และความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะช่วยเหลือผู้อื่น จึงตัดสินใจเข้าศึกษาวิชาแพทยศาสตร์ ณ มหาวิทยาลัยสตราสบูร์ก ท่ามกลางเสียงคัดค้านจากครอบครัว และเพื่อนร่วมงาน ท่านใช้เวลา ๖ ปี (ปี ค.ศ. ๑๘๐๕ – ๑๘๑๑) เรียนจบแพทย์ และในปีถัดมา ได้ศึกษาต่อด้านอายุรศาสตร์เขตร้อนที่กรุงปารีส และได้แต่งงานกับนางสาว Helene Bresslau ผู้ที่สนับสนุนความคิดและอุดมการณ์ของท่าน โดยได้ตัดสินใจเรียนพยาบาลเพิ่มเติม จึงได้รับอนุญาตให้เข้าร่วมเป็นอาสาสมัครแพทย์ในคณะมิชชันนารีดังกล่าว และเดินทางไปยังทวีปแอฟริกา ในปีถัดไป คือเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ค.ศ. ๑๘๑๓ นายแพทย์ชไวท์เซอร์ อายุ ๓๘ ปี พร้อมด้วยภรรยา ได้ออกเดินทางจากเมืองบอร์โดซ์ ประเทศฝรั่งเศส ไปยังอาณานิคมของประเทศฝรั่งเศสในทวีปแอฟริกา ซึ่งเป็นประเทศกาบองในปัจจุบัน การเดินทางใช้เวลาประมาณ ๓ สัปดาห์ ไปถึงที่ตั้งหน่วยมิชชันนารี Station d'Andendé ณ เมืองลอมบาเรเน่ (Lambaréné) ริมฝั่งแม่น้ำโอโกอูเว่ (Ogooué) วันที่ ๑๖ เมษายน ค.ศ. ๑๘๑๓ ซึ่งเขาและภรรยาได้เริ่มให้การดูแลรักษาผู้ป่วยนับแต่นั้นเป็นต้นมา ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๑ (ปี ค.ศ. ๑๙๑๔ – ๑๙๑๘) แนวคิดของนายแพทย์ชไวท์เซอร์เกี่ยวกับหลักปรัชญา “การให้ความเคารพต่อชีวิต” (Reverence for Life, Respect de la vie, Ehrfurcht vor dem Leben ในภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส และเยอรมัน ตามลำดับ) มีความชัดเจนมากขึ้น เขาเชื่อว่าการให้ความเคารพต่อทุกชีวิต ไม่ว่าจะเป็นมนุษย์หรือสัตว์อย่างเสมอภาคกัน จะเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะทำให้ทุกชีวิตสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข และปราศจากสงคราม เขาได้นำเสนอหลักปรัชญาในหนังสือ ๒ เล่ม ที่ลงพิมพ์ใน ปี ค.ศ. ๑๙๒๓ ได้แก่ Kulturphilosophie – Erster Teil, “Verfall und Wiederaufbau der Kultur” (The Philosophy of Civilization – Volume I “The Decay and Restoration of Civilization”) และ “Kulturphilosophie – Zweiter Teil, “Kultur und Ethik” (The Philosophy of Civilization – Volume II “Civilization and

Ethics”) ในช่วงใกล้ยุติสงครามโลกครั้งที่ ๑ เขาและภรรยาถูกส่งตัวกลับประเทศฝรั่งเศสในฐานะเชลยสงครามชาวเยอรมัน และอาศัยอยู่ในค่ายกักกันทางตอนใต้ของประเทศฝรั่งเศส ช่วงระยะเวลาหนึ่ง ก่อนถูกส่งตัวกลับภูมิลำเนาเดิมในแคว้นอัลซาส ประเทศเยอรมนี

ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๑ เสร็จสิ้นลง แคว้นอัลซาส เปลี่ยนไปอยู่ภายใต้การปกครองของประเทศฝรั่งเศส บิดาของเขาและตัวเขาเองได้อินสัญชาติไปเป็นฝรั่งเศส และภรรยาของเขาได้ให้กำเนิดบุตรสาว Rhena ในวันคล้ายวันเกิดครบรอบ ๔๔ ปี ในวันที่ ๑๔ มกราคม ค.ศ. ๑๙๑๙ ต่อจากนั้นในอีก ๕ ปีถัดมา เขาทุ่มเทเวลาทั้งหมดให้กับการบรรยายทางวิชาการทั้งในและต่างประเทศ ร่วมกับการแสดงออร์แกนคอนเสิร์ต และการเขียนหนังสือ เพื่อระดมเงินทุนเดินทางกลับไปเมืองลอมบาเรเน่ ในที่สุด ปี ค.ศ. ๑๙๒๔ นายแพทย์ชไวท์เซอร์พร้อมด้วย Noel Gillespie นักศึกษาชาวอังกฤษ ได้เดินทางไปยังเมืองลอมบาเรเน่เป็นครั้งที่ ๒ โดยภรรยาและบุตรสาวคอยให้กำลังใจอยู่ที่บ้านในเมืองสตราสบูร์ก และเมื่อเขาไปพบว่า โรงพยาบาลที่สร้างไว้นั้นทรุดโทรมไม่อยู่ในสภาพที่จะสามารถใช้งานได้ จึงตัดสินใจปลุกสร้างและซ่อมแซมโรงพยาบาลทั้งหมดขึ้นใหม่ด้วยความช่วยเหลือของชาวเมือง จนกระทั่งสามารถเปิดให้การรักษายาบาลได้เหมือนเดิม ใน ปี ค.ศ. ๑๙๒๗ ได้ย้ายโรงพยาบาลไปอยู่ในสถานที่แห่งใหม่ ซึ่งอยู่ห่างจากที่เดิมประมาณ ๓ กิโลเมตร ขึ้นไปทางต้นแม่น้ำโอโกอูเว่ (Ogooué) ที่เป็นสถานที่ตั้งของโรงพยาบาลปัจจุบัน ตั้งแต่ ปี ค.ศ. ๑๙๒๗ นายแพทย์ชไวท์เซอร์ ได้ให้การรักษาผู้ป่วย ณ โรงพยาบาลแห่งใหม่นี้อย่างต่อเนื่อง สลับกับการเดินทางกลับไปยังทวีปยุโรปเป็นระยะๆ เพื่อไปแสดงปาฐกถาตามคำเชิญ แสดงออร์แกนคอนเสิร์ต และเขียนหนังสือ เพื่อระดมเงินทุนสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายภายในโรงพยาบาลของเขา แต่ในช่วงระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ (ปี ค.ศ. ๑๙๓๙ – ๑๙๔๕) เขาต้องประจำอยู่ที่โรงพยาบาลตลอดจนกระทั่งสงครามสงบ จึงสามารถเดินทางกลับไปยังทวีปยุโรปได้อีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้ ผลงานทางด้านความคิดหลักปรัชญา และโรงพยาบาลของท่านเป็นที่รับรู้และกล่าวถึงอย่างกว้างขวาง ส่งผลให้ท่านได้รับการยกย่องและได้รับรางวัลเพื่อเป็นเกียรติจากหลายหน่วยงาน และรางวัลสำคัญที่สุดที่ท่านได้รับคือ รางวัลโนเบลสาขาสันติภาพ ค.ศ. ๑๙๕๒ จากผลงานความคิดหลักปรัชญาเกี่ยวกับ “การให้ความเคารพต่อชีวิต” และการอุทิศตัวปฏิบัติงานที่โรงพยาบาลในเมืองลอมบาเรเน่ ให้ผู้ที่ได้รับความทุกข์ยากจำนวนมาก อย่างมีมนุษยธรรม ซึ่งมีการประกาศและมอบรางวัลใน

วันที่ ๑๐ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๕๓ แต่ท่านไม่สามารถเดินทางไปรับรางวัลด้วยตนเองในปีนั้นได้ จึงได้เข้าพิธีรับรางวัลดังกล่าวในปีถัดมาเมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๕๔ พร้อมทั้งได้แสดงการบรรยายในฐานะผู้ได้รับรางวัลโนเบล เป็นภาษาฝรั่งเศสในหัวข้อเรื่อง “ปัญหาสันติภาพ (Le problème de la Paix)” ณ หอประชุมของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยออสโล (The Atrium of the University of Oslo Faculty of Law) ในกรุงออสโล ราชอาณาจักรนอร์เวย์ ด้วยเงินรางวัลโนเบลจำนวน ๓๓,๐๐๐ เกรียน ใช้สร้างหมู่บ้านที่พักรักษาผู้ป่วยโรคเรื้อน ซึ่งในขณะนั้นมีประมาณ ๒๕๐ คนได้เป็นผลสำเร็จ และได้ตั้งชื่อหมู่บ้านว่า “หมู่บ้านแห่งแสงสว่าง (Le village Lumière) เพื่อให้เป็นหมู่บ้านที่นำแสงสว่างมาสู่ชีวิตของผู้ป่วยโรคเรื้อน”^{๒, ๔}

ภายหลังการใช้ระเบิดปรมาณูในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒ และเขาได้รับรางวัลโนเบลสาขาสันติภาพแล้ว นายแพทย์ชไวท์เซอร์ ได้ร่วมรณรงค์ต่อต้านการสร้างและทดสอบอาวุธนิวเคลียร์เพื่อความสงบสุขและสันติภาพของโลก

โดยปราศรัยเตือนภัยไปทั่วโลกถึงอันตรายจากอาวุธนิวเคลียร์ “A declaration of conscience” ในวันที่ ๒๔ เมษายน ค.ศ. ๑๙๕๗ โดยผ่านสถานีวิทยุกระจายเสียงจากกรุงออสโล ประเทศนอร์เวย์^๖ และเขาได้ปราศรัยซ้ำอีก ๓ ครั้งในปีถัดมา พร้อมทั้งตีพิมพ์คำปราศรัยดังกล่าวในหนังสือ “Peace or atomic war?” ใน ปี ค.ศ. ๑๙๕๘^๖

ในช่วงปลายชีวิตหลังจากภรรยาเสียชีวิตเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๕๗ นายแพทย์ชไวท์เซอร์ได้รับสิทธิ์พลเมืองกิตติมศักดิ์ (Ehrenbürgerrecht (Honorary citizenship) จากนคร Frankfurt am Main ประเทศเยอรมนี ปี ค.ศ. ๑๙๕๙ เขาได้เดินทางออกจากทวีปยุโรปเป็นครั้งสุดท้ายในเดือนธันวาคมของปีเดียวกัน ไปอยู่ที่เมืองลอมบาเรเน่ จนวาระสุดท้ายของชีวิต และจากไปอย่างสงบในวันที่ ๔ กันยายน ค.ศ. ๑๙๖๕ รวมอายุได้ ๙๐ ปี ร่างของเขาได้ถูกฝังเคียงข้างหลุมศพภรรยา ณ ริมฝั่งแม่น้ำไอโกอูเว่ ในเมืองลอมบาเรเน่ ประเทศสาธารณรัฐกาบอง

ณ โรงพยาบาลอัลเบิร์ต ชไวท์เซอร์^{๒, ๖ - ๙}

รูปที่ ๓ โรงพยาบาลอัลเบิร์ต ชไวท์เซอร์ ริมฝั่งแม่น้ำไอโกอูเว่ เมืองลอมบาเรเน่ ประเทศสาธารณรัฐกาบอง^๖
(ที่มา: <http://www.schweitzerlambarene.org/>)

เริ่มตั้งแต่ ปี ค.ศ. ๑๙๑๓ ที่นายแพทย์อัลเบิร์ต ชไวท์เซอร์และภรรยา ให้การดูแลรักษาผู้ป่วยในโรงพยาบาลที่เมืองลอมบาเรเน่ ประวัติความเป็นมาในช่วงเวลา ๑๐๐ ปี แบ่งออกเป็น ๔ ช่วง ได้แก่

๑. การก่อตั้งโรงพยาบาลแห่งแรก (ปี ค.ศ. ๑๙๑๓ - ๑๙๑๗)

โรงพยาบาลแห่งแรกที่นายแพทย์ชไวท์เซอร์และภรรยาให้การรักษาผู้ป่วย ณ บริเวณที่ตั้งของหน่วยมิชชันนารีฝรั่งเศส (Station d'Andendé) ริมฝั่งแม่น้ำโอโกอูเว่ ในเมืองลอมบาเรเน่ ตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม โดยปรับปรุงเสื่อไม้ให้เป็นห้องตรวจโรค ต่อมาได้สร้างกระท่อมด้วยแผ่นสังกะสี ประกอบด้วยห้องต่างๆ แยกเป็นสัดส่วนชัดเจน ทั้งห้องตรวจโรค ห้องผ่าตัด ห้องรอตรวจ และหอผู้ป่วย ในช่วง ๔ เดือนแรก เขาได้ตรวจรักษาผู้ป่วยประมาณ ๒,๐๐๐ คน ที่ป่วยเป็นโรคปรสิตจากแมลงและชนิดต่างๆ คุดทะราด โรคบิด มาลาเรีย โรคหาลับ โรคเรื้อน โรคหัวใจ เนื่องจากต่าง ๆ โรคจากสารพิษ อุบัติเหตุ และบาดแผล โดยเขาได้ขอให้ชาวพื้นเมืองคนหนึ่งชื่อโจเสฟ ซึ่งเคยเป็นผู้ป่วยและพูดภาษาฝรั่งเศสได้ ช่วยเป็นล่าม แต่โรงพยาบาลแห่งนี้ให้บริการรักษาผู้ป่วยได้เพียง ๔ ปี ก็ต้องปิดลง เนื่องจากเขาและภรรยาถูกส่งตัวกลับไปยังประเทศฝรั่งเศส ในฐานะเชลยสงครามชาวเยอรมันในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๑

๒. การฟื้นฟูโรงพยาบาลครั้งที่ ๒ (ปี ค.ศ. ๑๙๒๔ - ๑๙๒๗)

เมื่อนายแพทย์อัลเบิร์ต ชไวท์เซอร์ และผู้ช่วย Noel Gillespie นักศึกษาชาวอังกฤษ ได้เดินทางกลับมาที่เมืองลอมบาเรเน่ โรงพยาบาลได้ผู้ฟังและทรุดโทรมมาก เขาจึงตัดสินใจปลุกสร้างและซ่อมแซมโรงพยาบาลขึ้นใหม่ ด้วยความร่วมมือช่วยเหลือจากชาวเมือง โดยใช้เวลาฟื้นฟูโรงพยาบาลอยู่นานหลายเดือน จนเปิดให้การรักษายาบาลได้เหมือนเดิม รองรับผู้ป่วยได้ประมาณ ๑๕๐ คน ในเวลาต่อมา มีอาสาสมัครแพทย์และพยาบาลจากยุโรปมาช่วยงานเพิ่มขึ้น ประกอบกับจำนวนผู้ป่วยของโรงพยาบาลก็เพิ่มขึ้นเช่นกัน ในช่วง ปี ค.ศ. ๑๙๒๕ เกิดภาวะอดอยาก (famine) ในภูมิภาคครั้งใหญ่ และมีการระบาดของโรคบิด ทำให้โรงพยาบาลแออัดไปด้วยผู้ป่วยจำนวนมาก และผู้ป่วยโรคระบาดอยู่ปะปนกัน เขาจึงตัดสินใจสร้างโรงพยาบาลแห่งใหม่ขึ้น ที่บริเวณเนินดินริมฝั่งแม่น้ำโอโกอูเว่ ห่างจากบริเวณที่ตั้งเดิมไปทางต้นแม่น้ำประมาณ ๓ กิโลเมตร ซึ่งเป็นโรงพยาบาลอัลเบิร์ต ชไวท์เซอร์ในปัจจุบัน

๓. การพัฒนาโรงพยาบาลแห่งใหม่ (ปี ค.ศ. ๑๙๒๗ - ๑๙๘๑)

เข้าวันที่ ๒๗ มกราคม ค.ศ. ๑๙๒๗ โรงพยาบาลแห่งใหม่ได้เริ่มเปิดดำเนินการ ผู้ป่วยทั้งหมดถูกย้ายไปรักษาที่โรงพยาบาลใหม่ ซึ่งรองรับผู้ป่วยได้จำนวนเพิ่มขึ้น และคัดแยกผู้ป่วยได้เป็นสัดส่วนมากกว่าเดิม โดยก่อนที่จะจะเดินทางกลับทวีปยุโรปในช่วงกลาง ปี ค.ศ. ๑๙๒๗ มีผู้ป่วยจำนวนมากกว่า ๒๐๐ คนเข้าพักรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาลแห่งนี้ ตลอดช่วงระยะเวลาหลายสิบปี เขาได้ขยายโรงพยาบาลและปรับปรุงซ่อมแซมอาคารที่ชำรุดทรุดโทรม โดยใช้เงินบริจาคจากองค์กร และหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งเงินทุนจากการบรรยายและแสดงดนตรีในต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน ปี ค.ศ. ๑๙๕๓ เขาสามารถสร้าง "หมู่บ้านแสงสว่าง" เป็นที่พักและรักษาผู้ป่วยโรคเรื้อน ได้เป็นผลสำเร็จจากเงินรางวัลโนเบล นายแพทย์ชไวท์เซอร์ได้ปฏิบัติงาน ณ โรงพยาบาลแห่งนี้จนวาระสุดท้ายของชีวิตในวันที่ ๔ กันยายน ค.ศ. ๑๙๖๕ หลังจากนั้น Rhena Schweitzer-Miller ลูกสาวของเขา ได้รับช่วงต่อ โดยดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงพยาบาลภายใต้การดำเนินงานของ La Fondation Internationale de l'Hôpital du Docteur Albert Schweitzer à Lambaréné (FISL) ซึ่งมูลนิธินี้มีรากฐานมาจาก L'Association de l'Hôpital du Docteur Albert Schweitzer ที่เขาเองก่อตั้งขึ้นในทวีปยุโรป และเปิดดำเนินการมาตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๓๐

๔. บริการของโรงพยาบาล (ปี ค.ศ. ๑๙๘๑ - ปัจจุบัน)

โรงพยาบาลอัลเบิร์ต ชไวท์เซอร์ เป็นโรงพยาบาลเอกชนที่ไม่หวังผลกำไร บริหารงานภายใต้มูลนิธิ FISL ในปัจจุบัน Mr. Antoine Nziengui เป็นผู้อำนวยการโรงพยาบาล และ Dr. Kwasi Etey เป็นหัวหน้าทีมแพทย์ของโรงพยาบาลที่ประกอบด้วยหน่วยงาน ดังนี้

๑. งานอายุรกรรม งานศัลยกรรม งานสูติ-นรีเวชกรรม งานกุมารเวชกรรม และงานบริการฉุกเฉิน
๒. งานผู้ป่วยนอก ได้แก่ งานทันตกรรม งานสุขภาพมารดาและทารก งานคลินิกเฉพาะโรคต่างๆ
๓. งานเทคนิคทางการแพทย์ ได้แก่ งานรังสีวิทยา งานเภสัชกรรม งานห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ กลุ่มงานห้องผ่าตัด และงานจักษุกรรม
๔. งานบริการด้านเทคนิค ซึ่งรวมหน่วยงานย่อยอื่นๆ สันนิษฐานบริการของโรงพยาบาล
๕. หน่วยวิจัยด้านการแพทย์ ประกอบด้วยหน่วยงานย่อยหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัยต่างๆ

นอกจากนี้ ยังมีหน่วยงานพิพิธภัณฑ์ประวัติชีวิตและผลงานของนายแพทย์อัลเบิร์ต ชไวท์เซอร์ การจัดการที่พักเพื่อการท่องเที่ยวและเยี่ยมชมโรงพยาบาล การเข้าปฏิบัติงานในโรงพยาบาลของนักศึกษาฝึกงาน และอาสาสมัครบุคลากร

ทางการแพทย์จากทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งการดูแลชุมชนในความรับผิดชอบของโรงพยาบาลอีกด้วย สถิติบริการของโรงพยาบาลใน ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (ปี ค.ศ. ๒๐๑๐)^๖

- จำนวนชั่วโมงการให้บริการตรวจรักษาของแพทย์	๓๒,๙๘๒	ชั่วโมง
- จำนวนผู้ป่วยพักรักษาตัวในโรงพยาบาล	๙,๑๑๖	คน
- จำนวนทารกเกิดในโรงพยาบาล	๑,๓๓๒	คน
- จำนวนสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ	๗๓,๓๗๕	ตัวอย่าง

ทั้งนี้ โรงพยาบาลยึดหลักในการให้บริการ โดยระบุไว้ในเอกสารคุณภาพขององค์กร “La charte des valeurs (The charter of the values)” ที่จะสานต่ออุดมการณ์ของนายแพทย์อัลเบิร์ต ชไวท์เซอร์ ผู้ก่อตั้งโรงพยาบาล โดยยึดหลักปรัชญาการให้ความเคารพต่อชีวิต ตามที่ท่านได้เคยกล่าวไว้ว่า

“ทุกชีวิตเกิดมาจากชีวิตหนึ่ง และสร้างอีกชีวิตหนึ่ง... ฉันเป็นชีวิตที่ปรารถนาการมีชีวิตอยู่ ท่ามกลางอีกหลายชีวิตที่ปรารถนาการมีชีวิตอยู่เช่นกัน (Toute vie émane d’une vie et engendre une vie... Je suis vie qui veut vivre, au milieu des vies qui veulent vivre)”^๖

ประเทศสาธารณรัฐกาบอง^{๖, ๖, ๑๔}

รูปที่ ๔ แผนที่ประเทศสาธารณรัฐกาบอง ในทวีปแอฟริกา แสดงที่ตั้งของกรุงลิเบรอวิลส์ เมืองหลวงของประเทศ และเมืองลอมบาเรเน่ ที่ตั้งโรงพยาบาลอัลเบิร์ต ชไวท์เซอร์^๖

รูปที่ ๕ ภาพถ่ายทางอากาศของกรุงลิเบรอวิลล์ งามชาติ และตราสัญลักษณ์ของประเทศสาธารณรัฐกาบอง^{๑๔}

ประเทศสาธารณรัฐกาบอง อยู่ในทวีปแอฟริกา ตอนกลางด้านทิศตะวันตกติดกับมหาสมุทรแอตแลนติก มีพื้นที่ประมาณ ๒๗๐,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร (ประเทศไทย ประมาณ ๕๑๓,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร) ตั้งอยู่ในบริเวณ แนวเส้นศูนย์สูตร ทางด้านทิศเหนือมีอาณาเขตติดกับ ประเทศสาธารณรัฐอิเควทอเรียลกินี และสาธารณรัฐ แคนเมอรูน ทางด้านทิศตะวันออกและทิศใต้ติดกับ ประเทศสาธารณรัฐคองโก ประเทศกาบองได้รับเอกราช จากประเทศฝรั่งเศสเมื่อ ปี ค.ศ. ๑๙๖๐ ประชาชนของประเทศคนปัจจุบันคือ ๗ชนเผ่า อาลี บองโก ออนติмба ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐกาบอง มีกรุงลิเบรอวิลล์ เป็นเมืองหลวง

ประเทศกาบองมีภูมิประเทศประกอบด้วยชายฝั่ง ทะเล ป่าไม้ และภูเขาที่อุดมไปด้วยน้ำมันดิบ แก๊สธรรมชาติ และแร่ธาตุต่างๆ ได้แก่ แมงกานีส ยูเรเนียม เหล็ก เพชร

และทองคำ ภูมิอากาศของประเทศร้อนชื้นแถบเส้นศูนย์สูตร อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ ๒๖ องศาเซลเซียส มีช่วงฤดูฝน สลับกับฤดูแล้ง ตลอดทั้งปี ประเทศกาบองมีประชากร ประมาณ ๑.๕๒ ล้านคน ใช้ภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาราชการ ร้อยละ ๗๕ นับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก โรคที่เป็น ปัญหา ได้แก่ มาลาเรีย วัณโรค โรคภูมิคุ้มกันบกพร่องจากการ ติดเชื้อเอชไอวี โรคทางเดินอาหาร ท้องเสีย และโรคทางหายใจ ผู้ป่วยสามารถเข้ารับบริการรักษาพยาบาลจากโรงพยาบาล ของรัฐ ซึ่งตั้งอยู่ในแต่ละจังหวัด บางแห่งเป็นโรงพยาบาล ขนาดใหญ่เรียกว่าโรงพยาบาลศูนย์ และในบางจังหวัดมี ศูนย์สุขภาพของชุมชน (La case de santé) ด้วย

สำหรับเมืองลอมบาเรเน่ ซึ่งเป็นที่ตั้งของ โรงพยาบาลอัลเบิร์ต ชไวท์เซอร์ อยู่ในจังหวัด Moyen-Ogooué ห่างจากกรุงลิเบรอวิลล์ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ประมาณ ๒๕๐ กิโลเมตร ตั้งอยู่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำโอโกอูเว่ ซึ่งเป็นแม่น้ำ สายหลักของประเทศ

การเข้าร่วมประชุมวิชาการนานาชาติ ในวาระครบ ๑๐๐ ปี โรงพยาบาลอัลเบิร์ต ชไวทเซอร์^๑

รูปที่ ๖ การประชุมฯ ในวันที่ ๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ ณ ทำเนียบประธานาธิบดี กรุงลิเบรอวิลล์^๑

รูปที่ ๗ การประชุมฯ ในวันที่ ๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ ณ โรงเรียนสอนการบริการสาธารณสุขทหารกรุงลิเบรอวิลล์^๑

การประชุมวิชาการนานาชาติในวาระครบ ๑๐๐ ปีของการก่อตั้งโรงพยาบาลอัลเบิร์ต ชไวท์เซอร์ จัดขึ้นในวันที่ ๖ - ๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ ณ กรุงลิเบรอวิลล์ ประเทศสาธารณรัฐกาบอง เพื่อรำลึกถึงนายแพทย์อัลเบิร์ต ชไวท์เซอร์ ผู้ก่อตั้งโรงพยาบาล ณ เมืองลอมบาเรเน่ และได้อุทิศตัวในการดูแลรักษาผู้ป่วยชาวแอฟริกันตลอดช่วงชีวิตของท่าน และเพื่อเป็นการพัฒนาการแพทย์ การวิจัย และการสาธารณสุขของประเทศให้ทัดเทียมมาตรฐานในระดับสากล การประชุมวิชาการนานาชาติในครั้งนี้ ได้เชิญนักวิชาการ นักวิจัย และผู้ทรงคุณวุฒิจากหลายภาคส่วน ทั้งหน่วยงานองค์การระหว่างประเทศ หน่วยงานของรัฐและเอกชนทางด้านการแพทย์และสาธารณสุข รวมทั้งสื่อสารมวลชน ทั้งนี้ เพื่อระดมความคิด ติดตามความก้าวหน้าการวิจัย และวางแผนการจัดการทางด้านสาธารณสุข โดยเน้นการป้องกันและรักษาโรคติดต่อที่มีการระบาด ๓ โรคในภูมิภาคนี้ อันได้แก่ มาลาเรีย วัณโรค และโรคภูมิคุ้มกันบกพร่องจากการติดเชื้อเอชไอวี

กำหนดการเริ่มงานในวันเสาร์ที่ ๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ จากการนำคณะผู้เข้าร่วมประชุมเข้าศึกษาดูงานที่โรงพยาบาลขนาดใหญ่ ๒ แห่งในกรุงลิเบรอวิลล์ ได้แก่ โรงพยาบาลศูนย์มหาวิทยาลัยลิเบออร์วิลล์ (CHUL) และโรงพยาบาลทหาร L'Hôpital d'Instruction des Armées Omar Bongo Ondimba ที่มีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ และเครื่องมือแพทย์ที่มีความพร้อมในการดูแลรักษาผู้ป่วย เป็นหน่วยงานหลักในการให้บริการทางการแพทย์ของกรุงลิเบรอวิลล์ ประเทศกาบอง ในตอนค่ำ ผู้เขียนได้เข้าร่วมพิธีเปิดการประชุมอย่างเป็นทางการ ณ ทำเนียบประธานาธิบดี กรุงลิเบรอวิลล์ โดย ฯพณฯ อาลี บองโก ออนดิมบา เป็นผู้กล่าวสุนทรพจน์เปิดงาน ตามด้วยสุนทรพจน์ของผู้มีเกียรติอีกหลายท่าน เพื่อรำลึกถึงนายแพทย์ชไวท์เซอร์ ผู้ก่อตั้งโรงพยาบาลเมื่อ ๑๐๐ ปีก่อน และยังคงเปิดให้บริการผู้ป่วยสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ท่านประธานาธิบดี มีดำริที่จะพัฒนายกระดับโรงพยาบาลให้เป็น "ศูนย์มหาวิทยาลัยการวิจัยและสุขภาพนานาชาติอัลเบิร์ต ชไวท์เซอร์ (Centre International Universitaire de Recherche et de Santé Albert Schweitzer)" มีหน้าที่รับผิดชอบภารกิจทางด้านการศึกษาพยาบาล การสาธารณสุข การวิจัย และการฝึกอบรมบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ภายใต้การสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐและเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ นอกจากนี้ ท่านประธานาธิบดี ได้ประกาศจัดตั้งรางวัล นานาชาติ "อัลเบิร์ต ชไวท์เซอร์ (Lepriz International Albert Schweitzer)" เพื่อเป็นเกียรติแก่นายแพทย์ชไวท์เซอร์ โดย

สนับสนุนตั้งเงินรางวัลจำนวน ๒๕๐,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ ให้กับบุคคลหรือคณะบุคคลที่มีผลงานการประยุกต์ความรู้แบบสหสาขาวิชาการ ในการต่อสู้กับโรคระบาดสำคัญ ๓ โรคของภูมิภาคแอฟริกาได้อย่างยั่งยืน การประชุมในวันนี้นี้เสร็จสิ้นลงด้วยงานเลี้ยงอาหารค่ำ และการแสดงคอนเสิร์ตจาก The Royal Philharmonic Orchestra of London โดยมี Julia Migenes นักร้องเสียง Mezzo-soprano ชาวอเมริกันร่วมแสดงด้วย

การประชุมในวันอาทิตย์ที่ ๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ จัดขึ้นที่โรงเรียนสอนการบริการสาธารณสุขทหาร แบ่งออกเป็น ๕ ช่วง ที่เกี่ยวข้องกับโรคระบาดสำคัญ ๓ โรค ได้แก่ วิทยาการระบาด การตรวจคัดกรองโรค การป้องกันการบำบัดรักษา และความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน โดยแต่ละช่วงประกอบด้วยการบรรยาย และการอภิปรายแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจากนานาชาติ มีการสำรวจความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมในประเด็นต่างๆ ในเวลาโดยผ่านระบบคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตไร้สาย นอกจากนี้ยังมีการระดมความคิดเห็นในประเด็นสำคัญเฉพาะเรื่องจากการประชุมกลุ่มย่อยในช่วงเวลาอาหารกลางวัน เป็นระยะเวลาประมาณชั่วโมงครึ่ง และปิดท้ายการประชุมด้วยแถลงการณ์ « Déclaration de Lambaréné » ของท่านประธานาธิบดีฯ กล่าวถึงสิ่งที่จะดำเนินการต่อไป

๑. จัดให้มีคณะกรรมการประสานงานและติดตามผลการดำเนินงานตามแถลงการณ์นี้

๒. จัดตั้งคณะทำงานถาวร ๓ ด้าน ได้แก่ การวิจัยแก้ปัญหาแบบสหสาขาวิชา การฝึกอบรมบุคลากรวิชาชีพในพื้นที่ และการสนับสนุนการวิจัยในทวีปแอฟริกา

๓. จัดให้มีเครือข่ายการศึกษาต่อเนื่องสำหรับบุคลากรทางสาธารณสุข เพื่อให้ความรู้และสร้างผู้เชี่ยวชาญทางด้านโรคระบาดทั้ง ๓ โรคดังกล่าว

๔. จัดให้มีเวทีเสวนาระดับนานาชาติ เพื่อพูดคุยแลกเปลี่ยน นำเสนอผลงานและนวัตกรรมจากงานวิจัย

๕. พัฒนาโรงพยาบาลอัลเบิร์ต ชไวท์เซอร์ ให้เป็นศูนย์มหาวิทยาลัยการวิจัยและสุขภาพนานาชาติอัลเบิร์ต ชไวท์เซอร์

๖. จัดตั้งรางวัลนานาชาติอัลเบิร์ตชไวท์เซอร์

ความก้าวหน้าของการดำเนินงานดังกล่าว จะนำเสนอในการประชุม "Albert Schweitzer Global Health Science Symposium 2014" ในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ณ ประเทศสาธารณรัฐกาบอง การประชุมวิชาการนานาชาติในครั้งนี้ เป็นการประชุมที่ใช้ ๒ ภาษา คือ ภาษาอังกฤษ และภาษาฝรั่งเศส โดยมีการแปลพร้อมหูฟัง

สะดวกตลอดการประชุม ในการประชุมนี้ ผู้เขียนได้พบกับผู้เข้าร่วมประชุมจากประเทศไทยอีกท่าน ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.ยงยุทธ ยุทธวงศ์ นักวิจัยอาวุโสที่ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ (BIOTEC) ในสังกัดสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช. หรือ NSTDA) โดยท่านมีงานวิจัยหลักในการค้นคว้าและพัฒนา ยารักษาโรคมะเร็ง ในอดีตท่านเคยดำรงตำแหน่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในคณะรัฐมนตรีของพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ (ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๑) และในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ท่านได้รับรางวัล Nikkei Asia Prize for Science, Technology and Innovation จาก Nihon Keizai Shimbun ประเทศญี่ปุ่น จากการค้นพบโมเลกุล เป้าหมายของยารักษาโรคมะเร็ง และท่านได้รับคัดเลือก เป็นบุคคลดีเด่นของชาติ โดยคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติในปีเดียวกัน^๕ ปัจจุบันท่านเป็นราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สำนักวิทยาศาสตร์ในราชบัณฑิตยสถานไทย

ในช่วงการเดินทางกลับประเทศไทย ผู้เขียนได้มีโอกาสไปแวะชมนิทรรศการถาวร Albert Schweitzer: Grenzenlose Menschlichkeit im Denken und Handeln (อัลเบิร์ต ชไวทเซอร์: ความมีมนุษยธรรมอย่างไรขอบเขตในความคิด และการกระทำ) เกี่ยวกับชีวประวัติและผลงานของนายแพทย์ อัลเบิร์ต ชไวทเซอร์ ณ Deutschen Albert-Schweitzer-Zentrum ที่เมือง Frankfurt am Main ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี^๖ โดยแบ่งส่วนของนิทรรศการตามบทบาทในแต่ละช่วงชีวิตของนายแพทย์ชไวทเซอร์ ได้แก่

๑. นักดนตรี ผู้เชี่ยวชาญการเล่นออร์แกน และผู้ค้นพบใหม่ในเรื่องราวเกี่ยวกับ Johann Sebastian Bach
๒. นักเทววิทยา และบาทหลวงในศาสนาคริสต์
๓. ผู้ก่อตั้งโรงพยาบาล และแพทย์เมืองลอมบาเรเน่
๔. สามี และพ่อ: Helene Schweitzer-Bresslau และลูกสาว Rhena
๕. นักปรัชญาวัฒนธรรม
๖. ผู้นำเสนอหลักจริยธรรมที่เป็นสากล
๗. ผู้กล่าวถึงสันติภาพและการได้มาในที่สุด
๘. พลเมืองกิตติมศักดิ์ และผู้ได้รับรางวัลเกอเธ่แห่งนคร Frankfurt am Main

นคร Frankfurt am Main

นิทรรศการดังกล่าวจัดแสดงเป็นภาษาเยอรมัน โดยรวบรวมหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ได้แก่ รูปภาพ บันทึก จดหมาย หนังสือ แถบบันทึกภาพและเสียง ตลอดจนสิ่งของส่วนบุคคลต่างๆ จัดแสดงไว้อย่างน่าสนใจ ทั้งนี้ เข้าชมนิทรรศการได้ที่ Deutsches Albert-Schweitzer-Zentrum เลขที่ ๑๐๙ ถนน Wolfsgangstraße เมือง Frankfurt am Main ประเทศเยอรมนี^๖ โดยไม่เสียค่าธรรมเนียม

วิจารณ์

เมื่อได้รับมอบหมายให้เป็นผู้แทนเข้าร่วมประชุมวิชาการนานาชาติในวาระครบ ๑๐๐ ปี การก่อตั้งโรงพยาบาล อัลเบิร์ต ชไวทเซอร์ ณ ประเทศสาธารณรัฐกาบอง ผู้เขียนเกิดคำถามขึ้นในใจ ๓ คำถาม ได้แก่ ประเทศกาบองอยู่ที่ไหน อัลเบิร์ต ชไวทเซอร์เป็นใคร และเขามีความสำคัญอย่างไร เพื่อตอบคำถามดังกล่าว ผู้เขียนจึงได้ค้นคว้าข้อมูลเบื้องต้นจากอินเทอร์เน็ตโดยใช้ Google Search^๗ ซึ่งได้รับข้อมูลแสดงรายการเป็นจำนวนมาก ภายหลังการสืบค้นโดยใช้ “คำค้นหา หรือคำสำคัญ” ในภาษาอังกฤษ คือ “Albert Schweitzer” (ประมาณ ๕.๗๙ ล้านรายการ) และ “Gabon” (ประมาณ ๑.๕๒ พันล้านรายการ)^๘ ทำให้ผู้เขียนทราบเรื่องราวชีวประวัติของนายแพทย์อัลเบิร์ต ชไวทเซอร์ และผลงานของท่าน เมื่อค้นคว้าในรายละเอียดมากขึ้น ก็ยิ่งรู้สึกสนใจเพิ่มมากขึ้น โดยข้อมูลที่สืบค้นได้นั้นมาจากแหล่งข้อมูลในหลากหลายภาษา ทั้งภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส และเยอรมัน แต่เมื่อผู้เขียนลองสืบค้นข้อมูลโดยใช้คำค้นหาที่เป็นภาษาไทย ได้แก่ “อัลเบิร์ต ชไวทเซอร์” และ “ประเทศกาบอง” พบว่ามีข้อมูลแสดงรายการขึ้นเพียง ๒๖๓,๐๐๐ รายการ และ ๗๕๓,๐๐๐ รายการ ตามลำดับ^๙ แสดงให้เห็นว่า ข้อมูลเกี่ยวกับนายแพทย์อัลเบิร์ต ชไวทเซอร์ และประเทศกาบองที่เป็นภาษาไทย ยังไม่เป็นที่แพร่หลาย หรือยังมีจำนวนไม่มากนัก เมื่อเทียบกับข้อมูลที่เป็ภาษาต่างประเทศ ดังนั้น ผู้เขียนจึงกลับมาเขียนบทความนี้ภายหลังเสร็จสิ้นการปฏิบัติงานแล้ว เพื่อที่จะถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับ พร้อมทั้งต้องการที่จะเพิ่มแหล่งข้อมูลการเรียนรู้ที่เป็นภาษาไทยในหัวข้อดังกล่าวสำหรับผู้สนใจ

การเข้าร่วมประชุมวิชาการนานาชาติในครั้งนี้มีส่วนสำคัญอย่างมากในการเปิดโลกทัศน์ของผู้เขียนด้านการแพทย์และสาธารณสุขในระดับนานาชาติ ได้เรียนรู้ถึงเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในอดีตที่ผ่านมา และได้ศึกษาสถานการณ์ทางด้านสาธารณสุขในปัจจุบัน ทำให้ผู้เขียนตระหนักว่าความรู้ที่มีอยู่บนโลกใบนี้ ยังมีเรื่องราวอีกเป็นจำนวนมากที่รอการแสวงหา ค้นพบ และเรียนรู้ต่อไป ดังนั้นหลักความคิดในเรื่อง “การเรียนรู้ตลอดชีวิต” จึงเป็นสิ่งที่ต้องเน้นให้ความสำคัญ

การศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับนายแพทย์อัลเบิร์ต ชไวทเซอร์ เป็นตัวอย่างหนึ่งของการศึกษาใน วิทยาการสาขามนุษยศาสตร์การแพทย์ ที่ผู้เขียนได้นำเสนอไว้ในบทปริทัศน์ เรื่อง สหวิทยาการระหว่างสาขาวิชามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และการแพทย์ เพื่อประยุกต์ในการเรียนการสอนแพทยศาสตร์^๕ โดยจะเห็นได้ว่า นายแพทย์ชไวทเซอร์ เป็นบุคคลผู้ที่มีความรู้ และความเชี่ยวชาญในหลายสาขาวิชา ทั้งทางด้านเทววิทยา ปรัชญา ดนตรี และการแพทย์

บูรณาการหล่อหลอมให้เขาเป็นผู้ที่เสียสละอุทิศตนช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ที่ได้รับความทุกข์ยากอย่างมีมนุษยธรรม ซึ่งเมื่อนักศึกษาแพทย์ได้เรียนรู้ประวัติชีวิตและผลงานของท่านแล้ว อาจมีส่วนช่วยในการสร้างแรงบันดาลใจ หรืออุดมการณ์ในการประกอบวิชาชีพเพื่อเป็นแพทย์ที่มีหัวใจของความเป็น^๑ หรือเป็นแพทย์ที่มีมนุษยธรรมต่อผู้ป่วย ได้ในที่สุด

สรุป

การประชุมวิชาการนานาชาติ ในวาระครบ ๑๐๐ ปี การก่อตั้งโรงพยาบาลอัลเบิร์ต ชไวท์เซอร์ ณ เมืองลอมบาร์เน่ จัดขึ้นในวันที่ ๖ - ๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ ณ กรุงลิเบรอวิลล์ ประเทศสาธารณรัฐกาบอง เพื่อให้เกียรติและระลึกถึงนายแพทย์อัลเบิร์ต ชไวท์เซอร์ ผู้ก่อตั้งโรงพยาบาล และให้การรักษายาบาลผู้ป่วยโดยยึดหลักปรัชญาของ “การให้ความเคารพต่อชีวิต” และเพื่อเป็นการระดมความคิดจากนักวิชาการนานาชาติ เกี่ยวกับการต่อสู้โรคระบาดสำคัญ ๓ โรคของภูมิภาคแอฟริกา ได้แก่ มาลาเรีย วัณโรค และโรคภูมิคุ้มกันบกพร่องจากการติดเชื้อเอชไอวี บทความนี้ได้นำเสนอประวัติชีวิตและผลงานของนายแพทย์ชไวท์เซอร์ ประวัติความเป็นมาของการก่อตั้งโรงพยาบาลและข้อมูลการให้บริการของโรงพยาบาลในปัจจุบัน ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประเทศกาบอง และรายงานการเข้าร่วมประชุมวิชาการนานาชาติดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลภาษาไทยใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาค้นคว้ารายละเอียดต่อไป และเพื่อช่วยสร้างแรงบันดาลใจ หรืออุดมการณ์ในวิชาชีพได้อย่างมีมนุษยธรรม

กิตติกรรมประกาศ

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ดร.ศุภสิทธิ์ พรธรรมาโรทัย คณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ให้โอกาสในการเดินทางไปประชุมครั้งนี้ ทำให้ได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์ที่สำคัญทางการแพทย์และสาธารณสุข อีกทั้งยังได้รับประสบการณ์ต่างแดนที่มีคุณค่าอย่างยิ่งในทวีปแอฟริกา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการไปประชุมครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

๑. Matthew Miller, Nelly Mecklenburg. The Albert Schweitzer Hospital Centennial [Internet]. 2013 [cited 6 August 2013]. Available from: <http://schweitzerlambarene100.com/en/home>.

๒. Lachlan Forrow, président. Fondation Internationale de l'hôpital Albert Schweitzer à Lambaréné [Internet]. 2013 [cited 6 August 2013]. Available from: <http://www.schweitzerlambarene.org/>.
๓. Christophe Wyss, président. Association Internationale de l'œuvre du Docteur Albert Schweitzer de Lambaréné (AISL) [Internet]. 2012 [cited 6 August 2013]. Available from: <http://www.schweitzer.org>.
๔. The Nobelprize.org. Nobel Media AB. Albert Schweitzer – Biographical [Internet]. 2013 [cited 6 August 2013]. Available from: http://www.nobelprize.org/nobel_prizes/peace/laureates/1952/schweitzer-bio.html.
๕. อดตพล ศุภณัฐเศรษฐกุล. สหวิทยาการระหว่างสาขาวิชา มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และการแพทย์ เพื่อประยุกต์ในการเรียนการสอนแพทยศาสตร์. ธรรมนูญรื้อรื้อวารสาร ๒๕๕๖;๑๓:๓๘๐-๓๘๒.
๖. Wikimedia Foundation. Wikipedia, the free encyclopedia [Internet]. 2013 [cited 6 August 2013]. Available from: <http://www.wikipedia.org/>.
๗. อีซาโอะ ทาคาฮาชิ, คิโยชิ คุริฮาระ, เคนจิ คาวาซากิ, นวลทิพย์ ศุภประการ. อัลเบิร์ต ชไวท์เซอร์ คุณหมอนักบุญ. พิมพ์ครั้งที่ ๙. กรุงเทพมหานคร: แพรวเยาวชน; ๒๕๕๐.
๘. สุทัศน์ ยกส้าน. Albert Schweitzer มิชชันนารีและแพทย์ผู้พิชิตโนเบลสันติภาพ [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพมหานคร: ASTV ผู้จัดการออนไลน์; ๒๕๕๕ [เข้าถึงเมื่อ ๖ ส.ค. ๒๕๕๖]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.manager.co.th/Science/ViewNews.aspx?NewsID=9550000142385>.
๙. Sonapresse, editeur. Hors série L'Union : Albert Schweitzer Une Œuvre Humanitaire Centenaire. Libreville (Gabon): Multipress Gabon; Juillet 2013.
๑๐. Gottfried Schüz, Vorsitzender des Vorstands. Albert Schweitzer: Grenzenlose Menschlichkeit im Denken und Handeln Katalog zur Dauerausstellung des Deutschen Albert-Schweitzer-Zentrums. Frankfurt am Main: Stiftung Deutsches Albert-Schweitzer-Zentrum; 2012.
๑๑. Gottfried Schüz, Vorsitzender. Deutsches Albert-Schweitzer-Zentrum [Internet]. 2013 [cited 6 August 2013]. Available from: <http://www.albert-schweitzer-zentrum.de/>.

๑๒. Nuclear Age Peace Foundation. A Declaration of Conscience by Albert Schweitzer, April 24, 1957 [Internet]. 1998 [cited 6 August 2013]. Available from: http://www.wagingpeace.org/articles/2004/04/19_schweitzer_declaration-conscience.htm.
๑๓. The Internet Archive. Peace or Atomic War?[Internet]. 2001 [cited 6 August 2013]. Available from: <http://archive.org/details/peaceoratomicwar012590mbp>.
๑๔. Cabinet du Président de la République Gabonaise. Le Gabon.org Portail Officiel de la République Gabonaise[Internet]. 2013 [cited 6 August 2013]. Available from: <http://www.legabon.org/>.
๑๕. ทอเกียรติยศนักวิทยาศาสตร์ดีเด่น. ศาสตราจารย์ ดร.ยงยุทธ ยุทธวงศ์ นักวิทยาศาสตร์ดีเด่น สาขาชีวเคมี ประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๗ [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพมหานคร: คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล; ๒๕๕๐ [เข้าถึงเมื่อ ๖ ส.ค. ๒๕๕๖]. เข้าถึงได้จาก: http://stang.sc.mahidol.ac.th/Hall_of_Fame_Web/yongyuth.htm.
๑๖. Larry Page, Sergey Brin, Founders. Google[Internet]. 1998 [cited 6 August 2013]. Available from: <https://www.google.co.th/>.

Abstract

The international Albert Schweitzer hospital centennial symposium

Natapol Supanatsetakul

Department of Pathology, Faculty of Medicine, Naresuan University

The year 2013 marks the centenary of Albert Schweitzer hospital establishment in Lambaréné, The Gabonese Republic. Under the patronage of H.E. President Ali Bongo Ondimba, the organizing committee held the international Albert Schweitzer hospital centennial symposium, and invited Dean of Faculty of Medicine of Naresuan University to attend this memorable event on July 6 - 7, 2013 in Libreville, the capital of Gabon.

Albert Schweitzer, who was philosopher, theologian, musician, physician, and a 1952 laureate of the Nobel Peace Prize, has established the hospital in Lambaréné in 1913. He performed his medical practice and took great care of Africans, under his philosophy "Reverence for Life". In addition, the symposium was aimed at gathering the international experts' opinions in fighting against the Triple Epidemic of malaria, tuberculosis, and HIV/AIDS in Africa. Apart from elaborating on attending the symposium, this communication describes the autobiography of Dr. Albert Schweitzer, the story of establishment of the Albert Schweitzer hospital and its medical service information, and the general knowledge of Gabon to commemorate the venerable person in medicine and public health who is known as one of the internationally - respect person.

Key words: Albert Schweitzer, The international centennial symposium, Albert Schweitzer hospital, Gabon